

Laiškas iš Taizé

Specialus numeris^{LT}

Kai su Čilės jaunimo

pastoracijos vadovais nusprendėme,

kad antrasis mūsų Lotynų Amerikos tarptautinis susitikimas vyks 2010 m. gruodžio 8–12 d. Santjage, mums net į galvą neatėjo, kad tais 2010-taisiais išbandymų gausa nenusileis džiaugsmams. Ruošiantis šiam jaunimo susitikimui, daugeliui mūsų brolių ištisus metus teko ragauti ir šilto, ir šalto.

Kaip tik tada, kai čiliečiai kartu su kitų Lotynų Amerikos šalių gyventojais šventė dviejų šimtų metų Respublikos jubiliejų, žemės ir jūros stichija sukėlė jiems gilių kančių.

Vasario mėnesį įvykęs žemės drebėjimas labiausiai smogė patiems vargingiausiems. Tačiau čiliečių širdžių parodytas didžiulis dosnumas leido suvokti, kad tai viena šeima, kurios nariai sunkiuose vieni kitiems padeda. Daugelis jaunų čiliečių vyko padėti tiems, kurie neteko būsto ir darbo. Jie dalijosi savo laiku ir energija statydami „mediasaguas“, laikiną prieglobščiu tapusias medines trobeles.

Tais pačiais metais Čilės gyventojai čiabuviai, ypač kelios mapučių genties grupės, ilgu bado streiku išsakė savo kančią ir lūkesčius.

Dar vėliau visą tautą nudžiugino trisdešimt trijų kalnakasių, iškylančių į žemės paviršių po avarijos šachtoje, vaizdai.

Gruodžio pradžioje įvykęs tarptautinis susitikimas davė progą daugeliui tūkstančių jaunuolių ne tik iš Čilės, bet ir iš viso žemyno dalytis džiaugsmiais, rūpesčiais bei iššūkiams ir taip kurti žmogiškesnį pasaulį.

Mes džiaugėmės galėdami šiame susitikime priimti keletą jaunuolių iš Haičio. Jų dalyvavimas priminė didžiulę jų šalį ištikusią nelaimę – 2010 m. sausį įvykusį žemės drebėjimą. Jo paliktos žaizdos anaipol nėra užgydytos. Jei šalyje susiklostytų palanki politinė ir socialinė padėtis apsilankymas Haiityje tarp susitikimo Santjage ir Europos susitikimo Roterdame 2010 m. gruodžio pabaigoje, taptų proga pareikšti visų žemynų jaunuolių solidarumą ir susižavėjimą tikėjimu, kuris haitiečiams nelaimėje padėjo likti iškelta galva.

Mes nesiliausime meldęsi su visais jais visus ateinančius metus:

Dieve, mūsų viltie, mes tau pavadame Haičio žmones. Sutrikdyti nesuvokiamo nekaltųjų kentėjimo, mes Tave prašome įkvėpti širdis tų, kurie teikia būtina pagalbą. Mes žinome gilų Haičio žmonių tikėjimą. Padėk tiems, kurie kenčia, sustiprink tuos, kurie nusiminę, paguosk tuos, kurie verkia, išliek savo gailėstingumo Dvasią šiems žmonėms, kurie patiria nepaprastą išbandymą ir yra nepaprastai mylimi.

2011 m. LAIŠKAS

Laiškas iš Čilės

DŽIAUGSMAS

Linksma širdis – žmogaus gyvenimo šerdis. Išsi-
blaškyk, pasidrausk!¹ Šis tikinčiojo, gyvenusio
dar gerokai iki Kristaus, kvietimas skirtas ir
mums šiandien.

Gyvenime tenka patirti išbandymų ir kančių, kurios kartais užtrunka ilgai. Tačiau mes norėtume visada stengtis susigrąžinti džiaugsmą gyventi.²

Iš kur jis ateina?

Jį pažadina netikėtas susitikimas, sena draugystė, kūryba arba gamtos grožis...

Mums parodyta meilė gimdo laimę, pamažėl užpildančią sielos gelmę.³

¹Žr. Siracido 30,22–23. II a. krikščionis, vardu Hermas, rašė: „Apsivilk džiaugsmu... Gyvens Dievui tie, kurie bus nusimetę liūdesį, kad apsivilkėtų visu džiaugsmu“.

²Žmogaus gyvenimo vainikas – ne nuveikti įspūdingi darbai, o širdies gelmes siekiantis giedras džiaugsmas. Mūsų gyvenimas niekada netaps tobulas, lūžiai ir kančios neišnyks, tačiau giedrumo jie vis dėlto neužgožia.

³Ortodoksų teologas Aleksandras Šmemanas (1921–1983) dienoraštyje rašė: „Džiaugtis niekuo, džiaugtis šiuo gyvenimu, džiaugtis Dievo artumu ir jo palytėjimu sieloje. Šio palytėjimo, šio džiaugsmo (kurio tikrai niekas „neatims“, nes jis yra tapęs pačia sielos esme) patirtis nulemia minties tėkmę, kryptį, santykį su gyvenimu“.

Ir tada mes paskatinami pasirinkti džiaugsmą.

Kartais tie, kurie pažįstą vargą ir stoką, pajėgia apsidžiaugti visiškai netikėtai, ir tas džiaugsmas atsparus nusivylimui.⁴

Kai Biblijoje daugelį kartų raginama džiaugtis, nurodomas ir džiaugsmo šaltinis. Tas džiaugsmas nepriklauso nuo trumpalaikių aplinkybių – jis kyla iš pasitikėjimo Dievu: „Visuomet džiaukitės Viešpatyje! Ir vėl kartoju: džiaukitės!.. Viešpats yra arti!“⁵

Kristus atėjo ne sukurti religijos, kuri varžytųsi su kitomis. Kristuje Dievas pasidalijo mūsų būviu, kad kiekvienas žmogus žinotų esąs mylimas amžina meile ir rastų džiaugsmą bendrystėje su Dievu. Kai juo tikime, mūsų akys plačiau atsiveria viskam, kas žmogiška, motinos meilei savo vaikui, pasiaukojimui tų, kurie slaugo ligonius... Šiuose dosnumo darbuose slypi Kristus, nors ir ne visada atpažįstamas.⁶

Kristus atneša esminę žmogaus būties permainą. Šį naują gyvenimą jis pirmiausia gyveno pats ir kovojo, kad liktų ištikimas. Prieš suimamas, jis laužė duoną tardamas paslaptiną žodžius: „Tai yra mano kūnas, kuris už jus atiduodamas“.⁷ Taip, jis yra „Žodis, kuris tapo kūnu“.⁸ Savo neteisingą mirtį jis perkeitė į savo gyvybės dovaną. Prisikėlęs iš numirusių, jis kvėpė į savo mokinius, kad jiems suteiktų Šventąją Dvasią, paties Dievo gyvybę.⁹

Prisikėlusio Kristaus džiaugsmą Šventoji Dvasia įaugina mūsų būties gelmėse. Jis ten yra ne tik tada, kai viskas klojasi kaip iš pypkės. Kai mums tenka reiklesnė užduotis, pastangos gali atgavinti džiaugsmą. Ir net per išbandymus džiaugsmas gali būti pasislėpęs it žarijos po pelenais,

bet vis dėlto neužgesęs.¹⁰ Šlovindami leidžiame jam mumyse iškilti, ir staiga dabarties akimirka nušvinta.¹¹

GAILESTINGUMAS

Pasirinkti džiaugsmą nereikia iš tolo vengti gyvenimo sunkumų. Priešingai, šis pasirinkimas padeda tiesiai žvelgti į tikrovę, net į kančią.

Džiaugsmo pasirinkimas neatsiejamas nuo žmogaus pasirinkimo. Jis mus pripildo neribota užuojauta.

Patyrę nors truputį Dievo džiaugsmo tampame bendrystės žmonėmis. Individualizmas, kaip kelias į laimę, tėra iliuzija.¹²

Norint būti bendrystės liudytojais, reikia drąsos eiti prieš srovę. Šventoji Dvasia duos mums reikiamą vaizduotę, kad suvoktume, kaip tapti artimais tiems, kurie kenčia, kaip jų išklaudyti ir leisti, kad mus sukrestų juos ištikusios nelaimės būsena.¹³

¹⁰ Tėvas Vasilijus Gondikakis, Atono kalno vienuolyno abatas, tai išreiškia mistine, poezijos kupina kalba: „Pagal Mergelės pavyzdį ir jai padedant, kiekviena rami ir skaidri siela, atsidavusi Dievo valiai, gali tapti Dievo Motina pagal malonę: pradėti ir pagimdyti mažą džiaugsmą, kuris peržengia mirtį“.

¹¹ Kančios išvakarėse Jėzus kalbėjo saviškiams: „Jūs dabar nusiminę, bet aš jus vėl pamatysiu; tada jūsų širdys džiūgaus, ir jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų nebeatims“ (Jono 16,22).

¹² Žydų filosofas Martinas Buberis (1878–1965) rašė: „„Tu“ mane sutinka dėl malonės, o ne dėl mano paieškų. Tačiau tai, kad aš jam sakau „Tu“, tai, kad aš jam tariau šiuos esminius žodžius, yra mano būties esmė – tai, kas man leidžia egzistuoti... Per „Tu“ aš tampu savimi; tapdamas savimi aš tariau Tu. Visas tikras gyvenimas yra susitikimas“.

¹³ Alberto Hurtado (1901–1952) yra šventasis čilietis, kurį 2005 m. kanonizavo popiežius Benediktas XVI. Šis jėzuitų kunigas labai gerbiamas savo šalyje dėl to, kad savo gyvenimą atidavė vargšams. Jis įkūrė „Kristaus namus“, kur priimami benamiai, vaikai, moterys, sunkioje padėtyje atsidūrę asmenys. Gyvendamas ir veikdamas jis nuolat klausdavo: ką Kristus darytų mano vietoje? 1947 m. jis rašė apie tuos, kurie jam buvo pavesti: „Visų pirmiausias veiksmas – juos mylėti... Juos mylėti taip, kad neiškęstum jų kančių... Mano misija negali būti vien guosti gražiais žodžiais, bet palikti juos skurde, kai tuo pat metu aš pats ramiai valgau ir nieko nestokaju. Jų kančia turi mane skaudinti... Juos mylėti, kad juos atgavintčiau. Kad skleistųsi jų žmogiškas gyvenimas, kad jų protas atsivertų ir kad jie neliktų pakelėje. Jei mes juos mylėsime, tai žinosime, ką turime jiems daryti. Ar jie atsilieps? Taip, iš dalies. Kas padaryta su meile, nepasimeta“.

⁴ Mane tebelydi mintys apie žmones, kuriuos prieš daugelį metų sutikau Haityje lankydamasis su broliu Roger. Toje nuostabioje šalyje viešpatuoja gilus skurdas. Negaliu pamiršti tų motinų, kurios ryte dažnai nežino, ar dieną turės kuo pamaitinti vaikus. Tačiau daugumai haitiečių net ir baisusis 2010 m. sausio mėn. žemės drebėjimas neužgesino pasitikėjimo Dievu.

⁵ Filipiečiams 4,4–5.

⁶ Žr. Mato 25,35–40.

⁷ Luko 22,19.

⁸ Jono 1,14.

⁹ Jono 20,22.

Kelias į laimę sekant Jėzų reiškia diena iš dienos atiduoti save pačius. Savo gyvenimu labai paprastai galime išsakyti Dievo meilę.

O kad mūsų bendruomenės, parapijos, jaunimo grupės labiau taptų širdies gerumo ir pasitikėjimo vietomis! Vietomis, kur vienas kitą priimame, kur siekiame kitą suprasti ir palaikyti, vietomis, kur esame atidūs silpniausiems, tiems, kurie nėra mūsų įprasto rato nariai, kurie turi mažiau už mus.

Vienas iš mūsų laiko ženklų yra taurus dosnumas, kurį nepaprastai daug žmonių parodė padėdami dramatiškų gamtos stichijų aukoms. Kaip šis dosnumas galėtų išjudinti mūsų visuomenę iki pat kasdienybės smulkmenų?¹⁴

Kad ir kokia būtų materialinė pagalba kai kuriomis neatidėliotinėmis aplinkybėmis, jos nepakanka. Svarbiausia – kad būtume teisingi skurstantiesiems.¹⁵

Tai primena Lotynų Amerikos krikščionys: kova su skurdu yra kova už teisingumą. Už teisingumą tarptautiniuose santykiuose, ne už pagalbą.¹⁶

Išmokime peržengti baimę. Mes visi pažįstame savisaugos instinktą – norą užsitikrinti saugumą, net jei nukentėtų kitas. Ir šiais laikais, kai nesaugumo jausmas auga, tas instinktas atrodo dar stipresnis. Kaip nepasiduoti baimei?

¹⁴ Lankydamasis Didžiojoje Britanijoje Benediktas XVI kvietė: „Pasaulis matė, kad kai reikėjo ateiti į pagalbą finansinėms institucijoms, laikytoms „pernelyg svarbiomis, kad būtų paliktos žlugti“, vyriausybės sugebėjo rasti milžiniškų išteklių. Nekyla abejonių, kad visapusiškai pasaulio žmonių vystymasis yra ne mažiau svarbus – toks yra pasaulio dėmesio vertas veiksmas, kuris tikrai „pernelyg svarbus, kad būtų paliktas žlugti“.

¹⁵ „Tu vargšams dalini ne savo turtą, tu atiduodi tai, kas jiems priklauso. Nes tu vienas naudojiesi tuo, kas skirta naudotis visiems. Žemė priklauso visiems, o ne turtuoliams, tačiau ją užgrobė saujelė, ir tie, kurie ją dirba, negali ja pasinaudoti. Taigi tu sumoki skolą, o ne rodai geravalį dosnumą“ (Ambraziejus Milanietis, IV a.).

¹⁶ Aparecidos konferencijos (2007 m. gegužės mėn.) dokumente Lotynų Amerikos Katalikų bažnyčia rašo: „Dirbti dėl pasaulinio bendrojo gėrio – tai diegti teisingą ekonomiką, finansų ir tarptautinės prekybos reguliavimą. Skubu toliau naikinti užsienio skolą, kad būtų skatinamos vystymuisi ir socialinėms išlaidoms palankios investicijos; numatyti reguliavimą, kad remiant teisingą prekybą ir mažinant protekcionistinius galingųjų barjerus ir tokiu būdu užtikrinant deramas neturtingų šalių gaminamų žaliavų kainas būtų užkirstas kelias spekuliaciniam kapitalo judėjimui ir kad jis būtų kontroliuojamas. Šitai bus įtvirtintos teisingos taisyklės investicijoms ir paslaugoms pritraukti ir reguliuoti“.

Kaip kitaip, negu einant link kitų, netgi link tų, kurie atrodo grėsmingi?

Kitas mūsų laikų ženklas yra imigracija. Kartais ji suvokiama kaip grėsmė, tačiau ji yra neišvengiama tikrovė, kuri jau formuoja ateities veidą.¹⁷

Mūsų laikų ženklas yra ir skurdas, didėjantis turtingose šalyse, kur apleistumas ir izoliacija stumia į nestabilią ekonominę padėtį.

Perdėtas materialinių gėrybių kaupimas žudo džiaugsmą. Ir kursto pavydą. Laimė yra kitur: pasirinkdamas santūrų gyvenimo būdą, dirbdamas ne tik dėl uždarbio, bet ir siekdamas įprasminti savo egzistenciją, dalydamasis su kitais, kiekvienas gali padėti sukurti taikų rytojų. Dievas duoda ne baimės, bet meilės ir vidinės jėgos dvasią.¹⁸

ATLEIDIMAS

Evangelija mus drąsina eiti toliau: teisingumą turi pratęsti gailėstingumas, be kurio žmonių visuomenė negali gyventi. Daugelyje pasaulio vietų žioji gilios istorijos žaizdos. Drįskime pabaigti tai, kas šiandien gali pasibaigti. Tokiu būdu galės iki galo atsiskleisti Dievo širdyje parengta taiki ateitis.

Tikėti Dievo atleidimu nereiškia pamiršti klaidą. Atleidimo žinios nevalia naudoti teisiškai neteisybes. Priešingai, tikėdami atleidimu tampame laisvesni atpažinti savo pačių klaidas, mūsų aplinkoje ir pasaulyje daromas klaidas ir neteisybes. Mes turime taisyti tai, kas gali būti atitaisyta. Sunkiame kelyje randame būtiną paramą: bendrystėje su Bažnyčia Dievo atleidimas gali būti suteiktas iš naujo.

¹⁷ Aišku, imigracija turi būti reguliuojama, bet ne dėl svetimšalių baimės, o nuosirdžiai siekiant padėti integruotis. Imigrantams visų svarbiausia rasti būstą ir darbą, taip pat išmokti kalbą. Priimančiosios šalys teisių suteikimo neatsieja nuo suprantamo reikalavimo vykdyti pareigas. Ar tokiomis aplinkybėmis krikščionių pašaukimas nebūtų savo gyvenimu parodyti, kad bijoti svetimšalių dėl to, kad jie svetimšaliai, niekuo nepagrįsta? Prisiartinimas, susipažinimas galėtų būti pirmuoju žingsniu iš nežinojimo kylančiai baimei įveikti.

¹⁸ Žr. 2 Timotiejui 1,7.

Tolesni pasitikėjimo piligrimystės žemėje etapai

Roterdamo susitikimo metu bus paskelbta,
kur nuo 2011 m. gruodžio 28 d. iki 2012 m.
sausio 1 d. vyks 34-asis Europos jaunimo
susitikimas.

2011 m. balandžio 20–25 d. Brolis Alois su
broliais ir jaunimu iš visos Europos vyks į
Maskvą švęsti Didžiosios Savaitės ir Velykų su
Rusijos ortodoksų bažnyčia.

Roterdamo susitikimui gauti laiškai:
Žr. <http://www.taize.fr>

Atleidimo kiekvienam žmogui reikia kaip kasdienės duonos.¹⁹ Dievas jį duoda visada, dovanai, „jis atleidžia visas tavo nuodėmes“.²⁰ Melstis atverstais delnais yra paprastas gestas, kuris gali išreikšti mūsų norą jį priimti.

Kai mes meldžiamės „Tėve mūsų“ malda „atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame...“, mus jau paliečia jo atleidimas. Tie žodžiai neišnyksta ore: kažkas įvyksta, kai mes meldžiamės žodžiais, kurių mus išmokė pats Jėzus. Štai mes, būdami įžeisti, esame pasirengę savo ruožtu atleisti ir galutinai nepasmerkti kito asmens.

Kristus skiria asmenį ir padarytą klaidą. Iki paskutinio atokvėpio ant kryžiaus jis atsisakė kurį nors žmogų pasmerkti. O klaidą, užuot ją sumenkinęs, jis prisiėmė sau.

Esama situacijų, kai mums nepavyksta atleisti. Žaizda pernelyg didelė. Tada prisiminkime, kad Dievo atleidimo nepritrūksta niekada. O mes atleidimą kartais pasiekiamo tik etapais. Noras atleisti jau yra pirmasis žingsnis, net kai jis lieka persmelktas kartėlio.

Atleisdamas Dievas ne tik panaikina klaidas. Jis duoda naują gyvybę per savo bičiulystę ir tą gyvybę nuolat palaiko Šventąja Dvasia.

Priimti ir perduoti Dievo atleidimą – štai kelias, kurį mums atvėrė Kristus. Mes žengiame juo pirmyn nepaisant mūsų trapumo ir mūsų žaizdų. Kristus iš mūsų nesukūrė žmonių, kurie jau būtų pasiekę tikslą.

Mes esame Evangelijos neturtėliai; būdami krikščionys, mes nemanome esą geresni už kitus. Mus išskiria tik pasirinkimas priklausyti Kristui. Pasirinkdami Kristų norime būti visiškai nuoseklūs.²¹

Ir visi mes galime patirti atradimą: suteiktas arba gautas atleidimas gimdo džiaugsmą. Žinoti, kad man atleista, turbūt yra vienas iš giliausių ir labiausiai išlaisvinančių džiaugsmų. Iš to kyla vidinė ramybė, kurią Kristus norėjo mums suteikti. Ši ramybė mus nuves toli, ji spindės kitiems ir pasauliui.²²

f. Alois

¹⁹ Siuzana de Dietrich (1891–1981), protestantų teologė, kuriantis Taizé bendruomenei drąsinusi brolių Roger ir jo pirmuosius brolius ryžtis kartu įsipareigoti visam gyvenimui, rašė: „Krikščionis yra žmogus, kuris gyvena atleidimu, kuris gerai žino, kad kiekvieną dieną nusižengia Dievo įsakymams, kuris taip pat kiekvieną dieną grįžta pas Dievą ir kuris yra nepalaužiamai įsitikinęs, kad jo gyvenime paskutinis žodis vis dėlto teks Dievui. Kristus prisiėmė jį sau, ėmėsi už jį atsakomybės prieš savo Tėvą; krikščionis nėra vienas kovoje; tas, kuriam jis save atidavė, niekada jo neapleis. Jo pasitikėjimas yra pagrįstas ne tuo, kuo jis jau yra, bet tuo, kuo yra Dievas – Kristuje Jėzuje apreikšta Dievo meile ir ištikimybe. Todėl pažanga jo neapikina, o pralaimėjimai nesugniuždo. Jis visada atsikelia, nes nebepriklauso sau – jis priklauso kitam“.

²⁰ Psalmė 103,3. Visa ši psalmė byloja apie Dievo atleidimą. O sunkiu istorijos laikotarpiu pranašas Izaijas primena žmonėms, kad Dievas visada atleidžia ir sako: „Išsklaidysiu tavo nuodėmes kaip miglą“ (Izaijo 44,22).

²¹ „Krikščionis priklauso Kristui ne tik taip, kaip Kristui neabejotinai priklauso visi žmonės. Krikščionis yra iš Kristaus, t. y. darbas, kurį Jėzus Kristus atlieka pasaulyje, tampa ir krikščionio veiklos prasme, Jėzaus Kristaus kova tamsoje prieš tamsą tampa kova, į kurią gali įsijungti ir krikščionis“ (Karlas Barthas, 1886–1968).

²² Serafimas Sarovietis, XIX a. rusų vienuolis (1759–1833), rašė: „Rask vidinę ramybę, ir tūkstančiai aplink tave bus išgelbėti“.